EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 10.03.1998
KOM(1998) 162 lopull.- SYN 459

Uudelleen käsitelty ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työpaikalla esiintyviin kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä (neljästoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)

(komission EY:n perustamissopimuksen 189 C (d) artiklan nojalla esittämä)

PERUSTELUT

Komissio antoi alkuperäisen ehdotuksen 14. toukokuuta 1993 ja toimitti sen neuvostolle 17. toukokuuta 1993[1].

Ehdotuksen tarkoituksena on asettaa vähimmäisvaatimukset työntekijöiden suojelemiseksi heidän turvallisuuteensa ja terveyteensä kohdistuvilta riskeiltä, jotka aiheutuvat työpaikalla esiintyvien kemiallisten tekijöiden vaikutuksista tai sellaisista työtehtävistä, joihin liittyy kemiallisia tekijöitä.

Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn jälkeen komissio toimitti muutetun ehdotuksensa neuvostolle 9. kesäkuuta 1994[2].

Koska valtuuskuntien kannoissa oli merkittäviä eroja, muutettua ehdotusta koskeva työskentely keskeytettiin vuonna 1994, ja sitä jatkettiin vasta Irlannin puheenjohtajuuskaudella lokakuussa 1996 laaditun kompromissitekstin pohjalta.

Neuvosto vahvisti 7. lokakuuta 1997 yhteisen kannan[3], jossa asetettiin yleiset periaatteet kaikista kemiallisista tekijöistä. Yhteinen kanta heijasti useimpia komission ehdottamia periaatteita ja sai sen takia kannatusta. Yhteisessä kannassa hyväksyttiin se, että työperäisen altistumisen raja-arvoja on kahdenlaisia (viiteraja-arvoja ja sitovia raja-arvoja). Siinä vahvistettiin komission ehdotus siitä, että työnantajan on direktiivin 89/391/ETY mukaisesti arvioitava työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle mahdollisesti aiheutuvat riskit, mutta lisäksi siinä määriteltiin, minkälainen riskinarviointi on tehtävä vaarallisten kemiallisten tekijöiden esiintymisestä työpaikalla. Lisäksi siinä selostettiin yksityiskohtaisemmin vaarallisille kemiallisille tekijöille altistuvien työntekijöiden terveydentilan seurantaa sisällyttämällä muutetun ehdotuksen liitteessä mainitut vaatimukset varsinaiseen tekstiin. Toisaalta yhteiseen kantaan ei otettu mukaan eräitä komission muutetun ehdotuksen liitteeseen sisältyviä teknisiä vaatimuksia, kuten mittaamiseen ja erityisiin turvatoimiin liittyviä vaatimuksia.

---

1 EYVL C 165, 16.6.1993, s. 4.
2 EYVL C 191, 14.7.1994, s. 7.
3 EYVL C 375, 10.12.1997, s. 1.

Euroopan parlamentti ehdotti toisessa käsittelyssä 12 tarkistusta neuvoston vahvistamaan yhteiseen kantaan.

Komissio on hyväksynyt yhdeksän tarkistusta (sekä osan kymmenennestä), joiden se katsoo parantavan yhteisen kannan tekstiä. Tarkistuksissa kiinnitetään erityisesti huomiota työntekijöiden kouluttamiseen ja heille tiedottamiseen sekä tarpeeseen viitata tiettyihin direktiiveihin kuten työpaikoille asetettavista turvallisuutta ja terveyttä koskevista vähimmäisvaatimuksista annettuun direktiiviin 89/654/ETY[4], työntekijöiden työpaikalla käyttämille henkilönsuojaimille turvallisuutta ja terveyttä varten asetettavista vähimmäisvaatimuksista annettuun direktiiviin 89/656/ETY[5], toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä annettuun direktiiviin 92/85/ETY[6] ja nuorten työntekijöiden suojelusta annettuun direktiiviin 94/33/ETY[7]. Lisäksi kiinnitetään huomiota tarvittaviin toimiin, joita komissio toteuttaa työperäisen altistumisen raja-arvojen yhdenmukaistamisen tehostamiseksi.

Lainsäädännöllisen johdonmukaisuuden takia komissio on myös lisännyt 8 artiklaan viittauksen direktiivin 89/391/ETY 12 artiklaan, jotta teksti olisi yhdenmukainen artiklan otsikon kanssa.

Komission hyväksymät tarkistukset sisältyvät tähän uudelleen käsiteltyyn ehdotukseen, jonka komissio esittää perustamissopimuksen 189 c artiklan d alakohdan nojalla.

---

4 EYVL L 393, 30.12.1989, s. 1.
5 EYVL L 393, 30.12.1989, s. 18.
6 EYVL L 348, 28.11.1992, s. 1.
7 EYVL L 216, 20.8.1994, s. 12.

Uudelleen käsitelty ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

annettu

työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemisesta työpaikalla esiintyviin kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä (neljästoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EDELLINEN TEKSTI	MUUTETTU TEKSTI
EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka	
ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 118 a artiklan,	
ottaa huomioon komission ehdotuksen[1], jonka se on tehnyt työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyden neuvoa-antavaa komiteaa kuultuaan,	
ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[2],	
noudattaa perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrättyä menettelyä[3],	
sekä katsoo, että	

1 EYVL C 165, 16.6.1993, s. 4.

2 EYVL C 34, 2.2.1994, s. 42.

3 Euroopan parlamentin lausunto annettu 20 päivänä huhtikuuta 1994 (EYVL C 128, 9.5.1994, s. 167), neuvoston yhteinen kanta ..... annettu 7 päivänä lokakuuta 1997 (EYVL C 375, 10.12.1997, s. 1) ja Euroopan parlamentin päätös ..... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

1) perustamissopimuksen 118 a artiklassa määrätään, että neuvosto antaa direktiivein säännökset vähimmäisvaatimuksista, joilla parannetaan erityisesti työympäristöä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi,

2) näissä direktiiveissä on kyseisen artiklan mukaisesti vältettävä säätämästä sellaisia hallinnollisia, taloudellisia ja oikeudellisia rasituksia, jotka vaikeuttaisivat pienten ja keskisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehittämistä,

3) työturvallisuuden, -hygienian ja -terveyden parantaminen on tavoite, jota ei saisi tarkastella pelkästään talouden näkökulmasta,

4) noudattamalla niitä vähimmäisvaatimuksia, jotka koskevat työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemista kemiallisiin tekijöihin liittyviltä riskeiltä, pyritään varmistamaan sekä yksittäisten työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelu että tarjoamaan kaikille työntekijöille yhteisössä tietty vähimmäissuoja, jolla vältetään mahdolliset vääristymät kilpailukyvyn alalla,

5) koko yhteisöä varten on vahvistettava yhtenäinen suojelun taso kemiallisiin tekijöihin liittyvien riskien osalta; kyseinen suojelun taso on määriteltävä yksityiskohtaisten vaatimusten asemesta yleisin periaattein, joiden avulla jäsenvaltiot voivat soveltaa vähimmäisvaatimuksia johdonmukaisesti,

6) työtehtävä, johon liittyy kemiallisia tekijöitä, altistaa todennäköisesti työntekijät riskeille,

7) työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät altistumiseen kemiallisille, fysikaalisille ja biologisille tekijöille työssä, 27 päivänä marraskuuta 1980 annettu neuvoston direktiivi 80/1107/ETY[4] työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät lyijymetallille ja sen ioniyhdisteille altistumiseen työssä, 28 päivänä heinäkuuta 1982 annettu neuvoston direktiivi 82/605/ETY[5] (ensimmäinen direktiivin 80/1107/ETY 8 artiklassa tarkoitettu erityisdirektiivi) ja työntekijöiden suojelemisesta kieltämällä tietyt tekijät ja tietyt työtehtävät 9 päivänä kesäkuuta 1988 annettu neuvoston direktiivi 88/364/ETY[6] (neljäs direktiivin 80/1107/ETY 8 artiklassa tarkoitettu erityisdirektiivi) olisi johdonmukaisuuden ja selkeyden vuoksi sekä teknisistä syistä tarkistettava ja sisällytettävä yhteen direktiiviin, jossa säädetään vähimmäisvaatimuksista niiden työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi, joiden työtehtäviin liittyy kemiallisia tekijöitä; kyseiset direktiivit voidaan kumota,

8) tämä direktiivi on toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY[7] 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi,

---

4 EYVL L 327, 3.12.1980, s. 8, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 88/642/ETY (EYVL L 356, 24.12.1988, s. 74).

5 EYVL L 247, 23.8.1982, s. 12.

6 EYVL L 179, 9.7.1988, s. 44.

7 EYVL L 183, 29.6.1989, s. 1.

9) kyseisen direktiivin säännöksiä sovelletaan tämän vuoksi täysimääräisesti työntekijöiden altistumisen kemiallisille tekijöille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tähän direktiiviin sisältyvien tiukempien ja/tai yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista,

10) sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa ja yleissopimuksissa, jotka on sisällytetty

maan-, rauta-, vesi- ja ilmateitse tapahtuvaa vaarallisten tavaroiden kuljetusta koskeviin yhteisön säädöksiin, on tiukempia ja/tai yksityiskohtaisempia määräyksiä vaarallisten kemiallisten tekijöiden kuljetuksesta,

11) vaarallisten aineiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetussa direktiivissä 67/548/ETY[8] ja vaarallisten valmisteiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetussa direktiivissä 88/379/ETY[9] neuvosto sääti vaarallisten aineiden ja valmisteiden luokitusperusteiden järjestelmästä,

12) vaarallisen kemiallisen tekijän määritelmään olisi sisällyttävä kaikki kyseisten perusteiden mukaiset kemialliset aineet ja myös kaikki kemialliset aineet, jotka eivät ole kyseisten perusteiden mukaisia mutta voivat fysikaalis-kemiallisten, kemiallisten tai toksikologisten ominaisuuksiensa vuoksi

---

8 EYVL 196, 16.8.1967, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 96/56/EY (EYVL L 236, 18.9.1996, s. 35).

9 EYVL L 187, 16.7.1988, s. 14, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 96/65/EY (EYVL L 265, 18.10.1996, s. 15).

sekä sen tavan johdosta, jolla niitä työpaikalla käytetään tai jolla niitä siellä esiintyy, aiheuttaa riskin työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle,

13) komissio määritteli ja sääti direktiivissä 90/492/ETY[10] järjestelmän, jossa annetaan yksityiskohtaiset tiedot vaarallisista aineista ja valmisteista turvallisuustiedotteiden muodossa, jotka on tarkoitettu pääasiassa teollisuuden käyttöön, jotta se voisi toteuttaa työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemisen varmistamiseksi tarvittavat toimenpiteet; ja työssä käytettäviä turvallisuus- ja/tai terveysmerkkejä koskevista vähimmäisvaatimuksista 24 päivänä kesäkuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/58/ETY[11] (yhdeksäs direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) vahvistetaan järjestelmä sellaisten säiliöiden ja putkien merkitsemiseksi, joita käytetään vaarallisia aineita tai valmisteita varten työpaikalla,

14) työnantajan on arvioitava työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen kohdistuvat mahdolliset riskit, jotka aiheutuvat vaarallisten kemiallisten tekijöiden esiintymisestä työpaikalla, ja tarvittaessa toteutettava tässä direktiivissä tarkoitetut ehkäisy- ja suojelutoimenpiteet,

15) riskien arvioinnin yhteydessä määriteltyjen ja työnantajan toteuttamien ehkäisevien toimenpiteiden olisi oltava sopusoinnussa kansanterveyden ja ympäristön suojelun tarpeen kanssa,

---

10 EYVL L 275, 5.10.1990, s. 35.

11 EYVL L 245, 26.8.1992, s. 23.

16) jotta voitaisiin täydentää työntekijöiden käytettävissä olevia tietoja parannetun suojelun tason varmistamiseksi, työntekijöille ja heidän edustajilleen on annettava tietoja niistä riskeistä, joita kemialliset tekijät voivat aiheuttaa heidän turvallisuudelleen ja terveydelleen, sekä kyseisten riskien vähentämiseksi tai poistamiseksi tarvittavista toimenpiteistä; lisäksi heidän pitäisi pystyä tarkistamaan, että tarvittavat suojelutoimenpiteet toteutetaan,

17) niiden työntekijöiden terveydentilan seuranta, joiden kohdalla edellä tarkoitetun arvioinnin tulokset osoittavat terveydelle aiheutuvia riskejä, voi edistää työnantajan toteuttamia ehkäisy- ja suojelutoimenpiteitä,

18) työnantajan on tehtävä säännöllisesti arvioita ja mittauksia ja tunnettava uusi teknologian kehitys, jotta työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelua voitaisiin tehostaa,

19) riippumattomien tiedemiesten olisi arvioitava viimeisin tieteellinen tieto ja avustettava komissiota työperäistä altistumista koskevien raja-arvojen määrittämisessä,

20) vaikka joissain tapauksissa tieteellinen tieto ei riitä siihen, että voitaisiin määritellä sellainen kemialliselle tekijälle altistumisen taso, jonka alapuolella riskejä terveydelle ei ole olemassa, näille kemiallisille tekijöille altistumisen vähentäminen vähentää kuitenkin kyseisiä riskejä,

21) komissio asetti direktiivissä 91/322/ETY[12] ja direktiivissä 96/94/EY[13] viiteraja-arvot, joista säädetään direktiivissä 80/1107/ETY; ensin mainitut direktiivit olisi säilytettävä osana nykyistä puitejärjestelmää,

22) komission olisi laadittava tätä direktiiviä koskevia teknisiä mukautuksia yhteistyössä komitean kanssa, joka on perustettu direktiivillä 89/391/ETY avustamaan komissiota teknisten mukautusten tekemisessä kyseisen direktiivin puitteissa annettuihin erityisdirektiiveihin; komission olisi myös päätöksen 74/325/ETY[14] työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyden neuvoa-antavalta komitealta ensin neuvoa pyydettyään laadittava tämän direktiivin soveltamista koskevat käytännön suuntaviivat,

23) direktiivin 80/1107/ETY kumoaminen ei saa aiheuttaa työntekijöiden suojelua koskevien nykyisten standardien alenemista kemiallisten, fysikaalisten ja biologisten tekijöiden osalta; biologisia tekijöitä koskevista olemassa olevista direktiiveistä johtuvissa standardeissa, fysikaalisia tekijöitä koskevassa direktiiviehdotuksessa, tässä direktiivissä ja kaikissa näihin teksteihin tehtävissä muutoksissa olisi otettava huomioon ja ainakin säilytettävä ennallaan mainitussa direktiivissä säädetyt standardit, ja

24) tällä direktiivillä edistetään käytännössä sisämarkkinoiden sosiaalisen ulottuvuuden toteutumista,

---

12 EYVL L 177, 5.7.1991, s. 22.

13 EYVL L 338, 28.12.1996, s. 86.

14 EYVL L 185, 9.7.1974, s. 15, päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 1994 liittymisasiakirjalla.

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I JAKSO
YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tavoitteet ja soveltamisala

1. Tässä direktiivissä, joka on neljästoista direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi, säädetään vähimmäisvaatimuksista työntekijöiden suojelemiseksi heidän turvallisuuteensa ja terveyteensä kohdistuvilta riskeiltä, jotka aiheutuvat tai saattavat aiheutua työpaikalla esiintyvien kemiallisten tekijöiden vaikutuksista, tai sellaisista työtehtävistä, joihin liittyy kemiallisia tekijöitä.

2. Tämän direktiivin vaatimuksia sovelletaan niissä tapauksissa, joissa vaarallisia kemiallisia tekijöitä esiintyy tai saattaa esiintyä työpaikalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niitä kemiallisia tekijöitä koskevien säännösten soveltamista, joihin sovelletaan säteilysuojelutoimenpiteitä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen nojalla annettujen direktiivien mukaisesti.

3. Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan työpaikalla esiintyviin syöpäsairauden vaaraa aiheuttaviin tekijöihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta työntekijöiden suojelemisesta syöpäsairauden vaaraa aiheuttaville tekijöille altistumiseen liittyviltä vaaroilta 28 päivänä kesäkuuta 1990 annettuun neuvoston direktiiviin

90/394/ETY[15] (kuudes direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) sisältyvien tiukempien ja/tai yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista.

4. Direktiivin 89/391/ETY säännöksiä sovelletaan täysimittaisesti tässä artiklassa tarkoitetulla alalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tähän direktiiviin sisältyvien tiukempien ja/tai yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista.

4. Direktiivin 89/391/ETY ja erityisesti sellaisten myöhempien yksittäisten direktiivien kuin direktiivi 89/654/ETY[16] työpaikoille asetettavista turvallisuutta ja terveyttä koskevista vähimmäisvaatimuksista, direktiivi 89/656/ETY[17] työntekijöiden työpaikalla käyttämille henkilönsuojaimille turvallisuutta ja terveyttä varten asetettavista vähimmäisvaatimuksista, direktiivi 92/85/ETY[18] toimenpiteistä raskaana olevien ja äskettäin synnyttäneiden tai imettävien työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen kannustamiseksi työssä ja direktiivi 94/33/EY[19] nuorten työntekijöiden suojelusta säännöksiä sovelletaan täysimittaisesti tässä artiklassa tarkoitetulla alalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tähän direktiiviin sisältyvien tiukempien ja/tai yksityiskohtaisempien säännösten soveltamista.

5. Vaarallisten kemiallisten tekijöiden kuljetuksen osalta sovelletaan tämän direktiivin säännöksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tiukempien ja/tai yksityiskohtaisempien säännösten ja määräysten soveltamista, jotka sisältyvät direktiiviin 94/55/EY[20], direktiiviin 96/49/EY[21], IMDG-koodiin, IBC-koodiin

---

15 EYVL L 196, 26.7.1990, s. 1.

16 EYVL L 393, 30.12.1989, s. 1.

17 EYVL L 393, 30.12.1989, s. 18.

18 EYVL L 348, 28.11.1992, s. 1.

19 EYVL L 216, 20.8.1994.1989, s. 12.

20 Neuvoston direktiivi 94/55/EY, annettu 21 päivänä marraskuuta 1994, vaarallisten aineiden tiekuljetuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 319, 12.12.1994, s. 7), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 96/86/EY (EYVL L 335, 24.12.1996, s. 43).

21 Neuvoston direktiivi 96/49/EY, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1996, vaarallisten aineiden rautatiekuljetuksia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä (EYVL L 235, 17.9.1996, s. 25), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna komission direktiivillä 96/87/EY (EYVL L 335, 24.12.1996, s. 45).

ja IGC-koodiin, siten kuin ne on määritelty direktiivin 93/75/ETY[22] 2 artiklassa, vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä sisävesikuljetuksista tehtyyn eurooppalaiseen sopimukseen (ADN-sopimus) ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta Reinillä annettuun asetukseen (ADNR), sellaisina kuin ne on sisällytetty yhteisön lainsäädäntöön, ja vaarallisten aineiden turvallista kuljettamista koskeviin teknisiin ohjeisiin, jotka kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö on tämän direktiivin voimaantulopäivänä julkaissut.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) 'kemiallisella tekijällä' yksinään tai seoksessa olevaa alkuainetta tai yhdistettä, sellaisena kuin se esiintyy luonnontilassa tai jonkin työtehtävän yhteydessä tuotettuna, käytettynä tai vapautuneena, jätteiden päästöt mukaan lukien, riippumatta siitä, onko se tuotettu tarkoituksellisesti vai tahattomasti ja onko se saatettu markkinoille vai ei,

b) 'vaarallisella kemiallisella tekijällä':

---

22 Neuvoston direktiivi 93/75/ETY, annettu 13 päivänä syyskuuta 1993, vaarallisia tai ympäristöä pilaavia aineita kuljettavia aluksia koskevista vähimmäisvaatimuksista niiden ollessa matkalla yhteisön merisatamiin tai poistuessa sieltä (EYVL L 247, 5.10.1993, s. 19), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 97/34/EY (EYVL L 158, 17.6.1997, s. 40).

i) kemiallista tekijää, joka direktiivin 67/548/ETY liitteessä VI olevien perusteiden mukaisesti luokitellaan vaaralliseksi aineeksi riippumatta siitä, onko kyseinen aine luokiteltu tuossa direktiivissä ja lukuun ottamatta niitä aineita, jotka luokitellaan vaarallisiksi ainoastaan ympäristölle,

ii) kemiallista tekijää, joka direktiivissä 88/379/ETY tarkoitetuin perustein luokitellaan vaaralliseksi valmisteeksi riippumatta siitä, onko kyseinen valmiste luokiteltu tuossa direktiivissä ja lukuun ottamatta niitä valmisteita, jotka luokitellaan vaarallisiksi ainoastaan ympäristölle,

iii) kemiallista tekijää, joka ei täytä i ja ii alakohdan mukaisia vaarallisuusluokitusperusteita mutta saattaa aiheuttaa riskin työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle fysikaalis-kemiallisten, kemiallisten tai toksikologisten ominaisuuksiensa vuoksi ja sen tavan johdosta, jolla sitä käytetään tai se esiintyy työpaikalla, mukaan lukien kemialliset tekijät, joille 3 artiklan mukaisesti on määritelty työperäistä altistumista koskeva raja-arvo.

c) 'työtehtävällä, johon liittyy kemiallisia tekijöitä' työtä, jossa käytetään kemiallisia tekijöitä tai jossa niitä on tarkoitettu käytettäväksi missä tahansa vaiheessa, mukaan lukien valmistus, käsittely, varastointi, kuljetus tai hävittäminen ja edelleenkäsittely, tai jonka seurauksena kemiallisia tekijöitä syntyy,

d) 'työperäistä altistumista koskevalla raja-arvolla', jollei toisin täsmennetä, ilmassa työntekijän hengitysalueella olevan kemiallisen tekijän aikapainotetun keskimääräisen pitoisuuden rajaa suhteessa määritettyyn vertailuaikaan,

e) 'biologisella raja-arvolla' soveltuvassa biologisessa väliaineessa olevan asianomaisen tekijän, sen aineenvaihduntatuotteen tai vaikutusindikaattorin pitoisuuden rajaa,

f) 'terveydentilan seurannalla' yksittäisen työntekijän arviointia hänen terveydentilansa määrittämiseksi työssä esiintyville erityisille kemiallisille tekijöille altistumisen osalta,

g) 'vaaralla' sellaisen kemiallisen tekijän luontaista ominaisuutta, joka saattaa aiheuttaa haittaa,

h) 'riskillä' sitä todennäköisyyttä, että haitan mahdollisuus toteutuu käyttö- ja/tai altistusolosuhteissa.

3 artikla

Työperäisen altistumisen raja-arvot ja biologiset raja-arvot

1. Komissio arvioi vaarallisten kemiallisten tekijöiden terveysvaikutusten ja työperäisen altistumisen tason välistä suhdetta viimeisimpien saatavina olevien tieteellisten tietojen riippumattoman tieteellisen arvioinnin avulla.

2. Komissio ehdottaa, 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella ja työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyden neuvoa-antavaa komiteaa ensin kuultuaan, eurooppalaisiksi tavoitteiksi työntekijöiden suojaamiseksi kemiallisista tekijöistä aiheutuvilta riskeiltä yhteisön tasolla määriteltäviä työperäisen altistumisen viiteraja-arvoja.

Kyseiset raja-arvot vahvistetaan tai niitä tarkistetaan, ottaen huomioon käytettävissä olevat mittaustekniikat, direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava työntekijä- ja työnantajajärjestöille yhteisön tasolla määritellyt työperäisen altistumisen raja-arvot.

Kyseiset raja-arvot vahvistetaan tai niitä tarkistetaan, ottaen huomioon käytettävissä olevat oikeaksi osoitetut mittaustekniikat, direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava työntekijä- ja työnantajajärjestöille yhteisön tasolla määritellyt työperäisen altistumisen viiteraja-arvot.

3. Niiden kemiallisten tekijöiden osalta, joille on yhteisön tasolla määritetty työperäisen altistumisen viiteraja-arvo, jäsenmaiden on vahvistettava kansallinen työperäisen altistumisen raja-arvo yhteisön raja-arvo huomioon ottaen, määrittämällä sen luonne kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

4. Yhteisön tasolla voidaan määrittää sitovia työperäisen altistumisen raja-arvoja, ja niiden seikkojen lisäksi, jotka otetaan huomioon määriteltäessä työperäisen altistumisen viiteraja-arvoja, niissä on otettava huomioon toteutettavuuteen liittyvät tekijät, samalla kun säilytetään tavoite varmistaa työntekijöiden terveys työssä. Kyseiset raja-arvot vahvistetaan perustamissopimuksen 118 a artiklan mukaisesti, ja niistä määrätään tämän direktiivin liitteessä I.

5. Niiden kemiallisten tekijöiden osalta, joille on määritetty sitova työperäisen altistumisen raja-arvo, on jäsenmaiden vahvistettava vastaava kansallinen sitova työperäisen altistumisen raja-arvo, joka perustuu yhteisön raja-arvoon mutta ei ylitä sitä.

6. Yhteisön tasolla voidaan määrittää sitovia biologisia raja-arvoja 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin ja käytettävissä olevien mittaustekniikoiden perusteella, ja niissä on otettava huomioon toteutettavuuteen liittyvät tekijät, samalla kun säilytetään tavoite varmistaa työntekijöiden terveys työssä. Kyseiset raja-arvot vahvistetaan perustamissopimuksen 118 a artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen, ja niistä määrätään tämän direktiivin liitteessä II yhdessä muiden asiaankuuluvien terveydentilan seurantaa koskevien tietojen kanssa.

7. Niiden kemiallisten tekijöiden osalta, joille on määritetty sitova biologinen raja-arvo, jäsenmaiden on vahvistettava vastaava kansallinen sitova biologinen raja-arvo, joka perustuu yhteisön raja-arvoon mutta ei ylitä sitä.

8. Jos jäsenvaltio uusien tietojen perusteella ottaa käyttöön tai tarkistaa kemiallista tekijää koskevan kansallisen työperäisen altistumisen raja-arvon tai kansallisen biologisen raja-arvon, sen on ilmoitettava siitä kuten myös asiaankuuluvista tieteellisistä ja teknisistä tiedoista komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.

8. Jos jäsenvaltio ottaa käyttöön tai <u>uusien tietojen perusteella</u> tarkistaa kemiallista tekijää koskevan kansallisen työperäisen altistumisen raja-arvon tai kansallisen biologisen raja-arvon, sen on ilmoitettava siitä kuten myös asiaankuuluvista tieteellisistä ja teknisistä tiedoista komissiolle ja muille jäsenvaltioille. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet.

8a. Komissio arvioi jäsenvaltioiden 15 artiklan mukaisesti antamien kertomusten perusteella, miten jäsenvaltiot ovat ottaneet huomioon yhteisön viiteraja-arvot määritellessään vastaavia kansallisia työperäisen altistumisen raja-arvoja. Jos arviointi paljastaa suuria eroja standardeissa, komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet alan yhdenmukaistamisen tehostamiseksi.

9. Standardoituja menetelmiä työpaikan ilmassa esiintyvien pitoisuuksien mittaamiseksi ja arvioimiseksi suhteessa työperäisen altistumisen raja-arvoihin on kehitettävä 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

II JAKSO
TYÖNANTAJIEN VELVOLLISUUDET

4 artikla

Vaarallisista kemiallisista tekijöistä aiheutuvien riskien määrittely ja arviointi

1. Työnantajan on direktiivin 89/391/ETY 6 artiklan 3 kohdassa ja 9 artiklan 1 kohdassa säädettyjä velvollisuuksiaan täytäntöön pannessaan ensin määriteltävä, esiintyykö työpaikalla vaarallisia kemiallisia tekijöitä. Jos niitä esiintyy, hänen on seuraavaksi arvioitava kyseisten kemiallisten tekijöiden esiintymisestä työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle mahdollisesti aiheutuvat riskit ottaen huomioon seuraavat tekijät:

- niiden vaaralliset ominaisuudet,

- turvallisuutta ja terveyttä koskevat tiedot, jotka tavarantoimittajan on annettava (esimerkiksi direktiivin 67/548/ETY tai direktiivin 88/379 säännösten mukainen asianmukainen käyttöturvallisuustiedote),

- altistumisen taso, tyyppi ja kesto,

- kyseisiin kemiallisiin tekijöihin liittyvän työn olosuhteet, mukaan luettuna kemiallisten tekijöiden määrä,

- kyseisen jäsenvaltion alueella vahvistetut työperäisen altistumisen raja-arvot tai biologiset raja-arvot,

- toteutettujen tai toteutettavien ehkäisevien toimenpiteiden vaikutus,

- jo toteutetun terveydentilan seurannan johtopäätökset, jos ne ovat saatavilla.

Työnantajan on hankittava riskien arviointiin tarvittavat lisätiedot tavarantoimittajalta tai muista helposti käytettävissä olevista lähteistä. Kyseisiin tietoihin on tarvittaessa sisällyttävä erityinen arviointi käyttäjille aiheutuvasta riskistä, sellaisena kuin se on määritelty kemiallisia tekijöitä koskevassa yhteisön lainsäädännössä.

2. Työnantajalla on oltava hallussaan arviointi riskeistä direktiivin 89/391/ETY 9 artiklan mukaisesti, ja hänen on eriteltävä ne toimenpiteet, jotka on toteutettu tämän direktiivin 5 ja 6 artiklan mukaisesti. Riskeistä laadittu arviointi on esitettävä kirjallisesti soveltuvassa muodossa kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti, ja siihen voi sisältyä työnantajan todistus siitä, että

2. Työnantajalla on oltava hallussaan arviointi riskeistä direktiivin 89/391/ETY 9 artiklan mukaisesti, ja hänen on eriteltävä ne toimenpiteet, jotka on toteutettu tämän direktiivin 5 ja 6 artiklan mukaisesti. Riskeistä laadittu arviointi on taltioitava soveltuvassa muodossa kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti, ja siihen voi sisältyä työnantajan todistus siitä, että kemiallisiin

kemiallisiin tekijöihin liittyvien riskien luonne ja laajuus tekevät täydellisen riskien arvioinnin tarpeettomaksi. Riskien arviointi on pidettävä ajan tasalla erityisesti, jos on tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka voisivat aiheuttaa sen vanhentumisen, tai jos terveydentilan seurannan tulokset osoittavat sen tarpeelliseksi.

3. Riskien arviointiin on sisällytettävä tietyt yrityksessä tai laitoksessa tehtävät työt, kuten kunnossapito, joiden osalta voidaan arvioida ennakolta, että merkittävän altistumisen mahdollisuus on olemassa, tai joista voi muista syistä aiheutua haitallisia vaikutuksia turvallisuudelle ja terveydelle, vaikka kaikki tekniset toimenpiteet olisikin toteutettu.

4. Jos tehtäviin liittyy altistuminen useille vaarallisille kemiallisille tekijöille, on riski arvioitava sen riskin perusteella, joka aiheutuu kaikkien kyseisten kemiallisten tekijöiden yhteisvaikutuksesta.

5. Jos kyseessä on uusi tehtävä, johon liittyy vaarallisia kemiallisia tekijöitä, työ voidaan aloittaa vasta kun kyseisen tehtävän riskit on arvioitu ja mahdolliset eritellyt ehkäisevät toimenpiteet toteutettu.

6. Direktiivin 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti on kehitettävä käytännön suuntaviivoja riskin määrittämiseksi ja arvioimiseksi sekä määrityksen ja arvioinnin tarkistamiseksi ja tarvittaessa muuttamiseksi.

tekijöihin liittyvien riskien luonne ja laajuus tekevät täydellisen riskien arvioinnin tarpeettomaksi. Riskien arviointi on pidettävä ajan tasalla erityisesti, jos on tapahtunut merkittäviä muutoksia, jotka voisivat aiheuttaa sen vanhentumisen, tai jos terveydentilan seurannan tulokset osoittavat sen tarpeelliseksi.

5 artikla

Yleiset periaatteet vaarallisiin kemiallisiin tekijöihin liittyvien riskien ehkäisemiseksi ja direktiivin soveltamiseksi riskien arvioinnin osalta

1. Pannessaan täytäntöön velvollisuutensa varmistaa työntekijöiden terveys ja turvallisuus sellaisissa tehtävissä, joihin liittyy vaarallisia kemiallisia tekijöitä, on työnantajan toteutettava tarpeelliset direktiivin 89/391/ETY 6 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt ehkäisevät toimenpiteet ja sisällytettävä niihin tässä direktiivissä säädetyt toimenpiteet.

2. Työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta uhkaavat riskit työssä, johon liittyy vaarallisia kemiallisia tekijöitä, on poistettava tai vähennettävä minimiin seuraavien keinojen avulla:

- työpaikan työmenetelmien suunnittelulla ja järjestelyllä,

- ottamalla käyttöön asianmukaiset varusteet kemiallisiin tekijöihin liittyvää työtä varten ja kunnossapitomenetelmät, joilla varmistetaan työntekijöiden työterveys ja-turvallisuus,

- vähentämällä altistuvien tai mahdollisesti altistuvien työntekijöiden lukumäärä minimiin,

- vähentämällä altistumisen kesto ja voimakkuus minimiin,

- soveltuvilla hygieniaan liittyvillä toimenpiteillä,

- vähentämällä työpaikalla esiintyvien kemiallisten tekijöiden määrä kyseisen työn edellyttämään vähimmäismäärään,

- asianmukaisilla työmenetelmillä, mukaan lukien järjestelyt työpaikalla tapahtuvaa vaarallisten kemiallisten tekijöiden sekä tällaisia kemiallisia tekijöitä sisältävän jätteen turvallista käsittelyä, varastointia ja kuljetusta varten.

Jäljempänä olevan 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti on kehitettävä käytännön suuntaviivoja riskien hallitsemiseksi toteutettavia ehkäisytoimenpiteitä varten.

3. Jos 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin tuloksista ilmenee, että työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle aiheutuu riskejä, on sovellettava 6, 7, 8 ja 10 artiklassa säädettyjä erityisiä suojelu-, ehkäisy-, seuranta- ja tiedottamistoimenpiteitä.

4. Jos 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun riskien arvioinnin tulokset osoittavat, että työpaikalla esiintyvien vaarallisten kemiallisten tekijöiden määrien vuoksi työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen kohdistuu vain vähäinen riski ja että tämän artiklan 1 ja 2 kohdan mukaiset toimenpiteet ovat riittävät kyseisen riskin pienentämiseksi, tämän direktiivin 6, 7 ja 10 artiklan säännöksiä ei sovelleta:

3. Jos 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun arvioinnin tuloksista ilmenee, että työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle aiheutuu riskejä, on sovellettava 6, 7 ja 10 artiklassa säädettyjä erityisiä suojelu-, ehkäisy- ja seurantatoimenpiteitä.

6 artikla

Erityiset suojelu- ja ehkäisytoimenpiteet

1. Työnantajan on varmistettava, että vaarallisesta kemiallisesta tekijästä työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle työssä aiheutuva riski poistetaan tai vähennetään minimiin.

2. Sovellettaessa 1 kohtaa on mieluiten käytettävä korvaavia vaihtoehtoja, jolloin työnantaja välttää vaarallisen kemiallisen tekijän käytön korvaamalla sen kemiallisella tekijällä tai prosessilla, joka käyttöedellytystensä mukaisesti ei ole vaarallinen tai on vähemmän vaarallinen työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle tapauksen mukaan.

Jos tehtävä on luonteeltaan sellainen, että riskiä ei voida poistaa korvaamalla, ottaen huomioon 4 artiklassa tarkoitettu työtehtävien ja riskien arviointi, työnantajan on huolehdittava siitä, että riski vähennetään minimiin soveltamalla suojelu- ja ehkäisytoimenpiteitä, jotka ovat sopusoinnussa 4 artiklan mukaisesti suoritetun riskien arvioinnin kanssa. Näihin kuuluvat tärkeysjärjestyksessä:

a) soveltuvien työprosessien ja teknisten tarkastusten suunnittelu sekä sopivien varusteiden ja materiaalien käyttö, jotta voidaan välttää tai vähentää minimiin sellaisten vaarallisten kemiallisten tekijöiden päästöt, jotka saattavat aiheuttaa riskin työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle työpaikalla,

b) yhteisten suojelutoimenpiteiden soveltaminen riskin esiintymispaikalla, esimerkkinä riittävä ilmanvaihto ja asianmukaiset järjestelytoimenpiteet,

c) jos altistumista ei voida ehkäistä muilla tavoin, henkilökohtaisten suojelutoimenpiteiden toteuttaminen mukaan lukien henkilönsuojaimet,

On kehitettävä käytännön suuntaviivoja riskien hallitsemiseksi toteutettavia suojelu- ja ehkäisytoimenpiteitä varten 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä on täydennettävä 10 artiklan mukaisella terveydentilan seurannalla, jos se on aiheellista riskin luonne huomioon ottaen.

4. Työnantajan on tarvittaessa toteutettava säännöllisesti ja kun olosuhteissa tapahtuu muutos, joka saattaa vaikuttaa työntekijöiden altistumiseen kemiallisille tekijöille, sellaisten kemiallisten tekijöiden mittauksia, jotka saattavat aiheuttaa riskin työntekijöiden terveydelle työpaikalla, erityisesti työperäisen altistumisen raja-arvojen osalta, jollei työnantaja muilla arviointikeinoilla selkeästi osoita, että riittävä ennaltaehkäisy ja suojelu on 2 kohdan mukaisesti toteutettu.

5. Työnantajan on otettava huomioon tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen menettelyjen tulokset suorittaessaan velvollisuuksia, joista on säädetty 4 artiklassa tai jotka johtuvat 4 artiklasta.

Joka tapauksessa, jos jäsenvaltion alueelle vahvistettu työperäisen altistumisen raja-arvo on ylittynyt, työnantajan on kyseisen raja-arvon luonne huomioon ottaen viipymättä korjattava tilanne ehkäisy- ja suojelutoimenpiteitä toteuttamalla.

6. Työnantajan on 4 ja 5 artiklassa tarkoitettujen riskien kokonaisarvioinnin ja riskien ehkäisemisen yleisten periaatteiden pohjalta toteutettava toiminnan luonteen kannalta asianmukaisia teknisiä ja/tai järjestelyihin liittyviä toimenpiteitä, mukaan lukien varastointi ja käsittely, joiden avulla työntekijöitä suojataan kemiallisten tekijöiden fysikaalis-kemiallisten ominaisuuksien aiheuttamilta vaaroilta. Työnantajan on erityisesti toteutettava tärkeysjärjestyksessä toimenpiteet, joilla:

a) ehkäistään herkästi syttyvien aineiden vaarallisten pitoisuuksien tai kemiallisesti epävakaiden aineiden vaarallisten määrien esiintyminen työpaikalla, tai jos se työn luonteen vuoksi on mahdotonta,

b) vältetään sellaisten sytytyslähteiden esiintymistä, jotka saattaisivat aiheuttaa tulipaloja tai räjähdyksiä tai epäedullisia olosuhteita, jotka saattaisivat aiheuttaa sen, että kemiallisesti epävakaat aineet tai aineseokset saavat aikaan haitallisia fyysisiä vaikutuksia, ja

6. Työnantajan on 4 ja 5 artiklassa tarkoitettujen riskien kokonaisarvioinnin ja riskien ehkäisemisen yleisten periaatteiden pohjalta toteutettava toiminnan luonteen kannalta asianmukaisia teknisiä ja/tai järjestelyihin liittyviä toimenpiteitä, mukaan lukien varastointi, käsittely ja yhteensopimattomien kemiallisten tekijöiden pitäminen erillään, joiden avulla työntekijöitä suojataan kemiallisten tekijöiden fysikaalis-kemiallisten ominaisuuksien aiheuttamilta vaaroilta. Työnantajan on erityisesti toteutettava tärkeysjärjestyksessä toimenpiteet, joilla:

c) rajoitetaan työntekijöiden terveydelle ja turvallisuudelle vahingollisia vaikutuksia herkästi syttyvien aineiden syttymisestä johtuvien tulipalojen tai räjähdysten sattuessa tai kemiallisesti epävakaista aineista tai aineseoksista aiheutuvia haitallisia fyysisiä vaikutuksia.

Työnantajan työntekijöiden suojelemiseksi toimittamien työvälineiden ja suojajärjestelmien on oltava terveyteen ja turvallisuuteen liittyvää suunnittelua, valmistusta ja toimitusta koskevien asianmukaisten yhteisön säädösten mukaisia. Työnantajan toteuttamissa teknisissä ja/tai järjestelyihin liittyvissä toimenpiteissä olisi otettava huomioon räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäviksi tarkoitettuja laitteita ja suojajärjestelmiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 23 päivänä maaliskuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/9/EY[23] liitteessä I oleva laiteryhmäluokitus ja niiden olisi oltava yhtenäiset kyseisen luokituksen kanssa.

Työnantajan on toteutettava toimenpiteet tuotantolaitoksen, laitteiden ja koneiden riittäväksi valvomiseksi tai räjähdyksen vaimennuslaitteiden hankkimiseksi taikka räjähdyspaineen alentamista koskevien järjestelyjen suorittamiseksi.

---

23 EYVL L 100, 19.4.1994, s. 1.

7 artikla

Onnettomuuksia, tapaturmia ja hätätilanteita koskevat järjestelyt

1. Työnantajan on työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi onnettomuudelta, tapaturmalta tai hätätilanteelta, joka liittyy vaarallisten kemiallisten tekijöiden esiintymiseen työpaikalla, määriteltävä menettelyjä (toimintasuunnitelmia), jotka voidaan panna täytäntöön, kun jokin tällainen tapahtuma sattuu, siten että aiheelliset toimet toteutetaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 8 artiklassa säädettyjä velvollisuuksia. Näihin järjestelyihin on sisällyttävä asianmukaiset turvallisuusharjoitukset, jotka on suoritettava säännöllisin väliajoin, sekä asianmukaisten ensiapuvälineiden käyttöön asettaminen.

2. Siinä tapauksessa, että 1 kohdassa tarkoitetun kaltainen tapahtuma sattuu, työnantajan on välittömästi ryhdyttävä rajoittamaan sen vaikutuksia ja ilmoitettava siitä asianomaisille työntekijöille.

Tilanteen palauttamiseksi normaaliksi:

- työnantajan on pantava täytäntöön soveltuvia toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi niin pian kuin mahdollista,

- vain niiden työntekijöiden, joita tarvitaan korjausten ja muiden välttämättömien töiden suorittamiseksi, sallitaan työskennellä tapahtuma-alueella.

3. Niille työntekijöille, joiden sallitaan työskennellä tapahtuma-alueella, on annettava asianmukainen suojavaatetus, henkilönsuojaimet, erikoisturvavarusteet ja –laitteet, joita heidän on käytettävä niin kauan kuin tilanne kestää; kyseinen tilanne ei saa olla pysyvä.

Suojaamattomien henkilöiden oleskelua tapahtuma-alueella ei saa sallia.

4. Työnantajan on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sellaisten varoitus- ja muiden viestintäjärjestelmien käyttöön ottamiseksi, jotka ovat tarpeen viestittämään lisääntyneestä turvallisuutta ja terveyttä uhkaavasta riskistä, jotta tilanteeseen voitaisiin reagoida asianmukaisella tavalla ja aloittaa korjaavat toimenpiteet, avustus-, poistumis- ja pelastustoimenpiteet tarvittaessa välittömästi, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 8 artiklan soveltamista.

5. Työnantajan on varmistettava, että vaarallisiin kemiallisiin tekijöihin liittyviä hätätilannejärjestelyjä koskevat tiedot ovat saatavilla. Asianomaisten sisäisten ja ulkoisten onnettomuus- ja hätäpalvelujen on voitava käyttää tietoja. Niihin on sisällyttävä seuraavat tiedot:

- ennakkovaroitus asiaankuuluvista työhön liittyvistä vaaroista, vaarojen tunnistusjärjestelyt, varotoimet ja menettelyt, jotta hätäpalvelut voivat laatia omat toimintamenettelynsä ja varotoimenpiteensä, ja

- kaikki saatavilla olevat tiedot erityisistä vaaroista, joita esiintyy tai saattaa esiintyä onnettomuuden tai hätätilanteen sattuessa, mukaan lukien tiedot tämän artiklan mukaisesti laadituista menettelyistä.	
8 artikla	
Työntekijöille annettavat tiedot	**Työntekijöille annettava tiedot ja työntekijöiden koulutus**
1. Työnantajan on varmistettava, että työntekijöille ja/tai heidän edustajilleen annetaan seuraavat tiedot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 10 artiklan soveltamista:	1. Työnantajan on varmistettava, että työntekijöille ja/tai heidän edustajilleen annetaan seuraavat tiedot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 10 ja 12 artiklan soveltamista:
- tämän direktiivin 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisesti saadut tiedot ja lisätietoja aina, kun tärkeä muutos työpaikalla aiheuttaa kyseisten tietojen muuttumisen,	
- tiedot vaarallisista kemiallisista tekijöistä, kuten tekijän nimi, sen turvallisuudelle ja terveydelle aiheuttamat riskit, asiaankuuluvat työperäisen altistumisen raja-arvot ja muut lainsäädännölliset määräykset,	- tiedot työpaikan vaarallisista kemiallisista tekijöistä ja 4 artiklan 1 kohdan mukaisessa riskien arvioinnissa todetuista vaarallisista kemiallisista tekijöistä, kuten kyseisen tekijän nimi, sen turvallisuudelle ja terveydelle aiheuttamat riskit, asiaankuuluvat työperäisen altistumisen raja-arvot ja muut lainsäädännölliset määräykset,
- tiedot asianmukaisista varotoimista ja toimenpiteistä, jotka työntekijän on toteutettava suojatakseen itseään ja muita työntekijöitä työpaikalla,	- koulutuksen järjestäminen ja tiedot asianmukaisista varotoimista ja toimenpiteistä, jotka työntekijän on toteutettava suojatakseen itseään ja muita työntekijöitä työpaikalla,

- mahdollisuus tutustua tavarantoimittajan direktiivin 88/379/ETY 10 artiklan ja direktiivin 92/32/ETY[24] 27 artiklan mukaisesti toimittamiin käyttöturvallisuustiedotteisiin,

ja että tiedot:

- esitetään tavalla, joka on tämän direktiivin 4 artiklan mukaisen riskien arvioinnin tulosten mukainen. Tapa saattaa vaihdella suullisesta viestinnästä henkilökohtaiseen opastukseen ja koulutukseen, jota tuetaan kirjallisilla tiedoilla, mainitussa artiklassa edellytetyn arvioinnin osoittamien riskien luonteen ja tason mukaan,

- pidetään ajan tasalla muuttuvien olosuhteiden huomioon ottamiseksi.

2. Mikäli työssä käytettäviä vaarallisia kemiallisia tekijöitä varten olemassa olevia säiliöitä ja putkia ei ole merkitty työpaikalla käytettävien kemiallisten tekijöiden merkintöjä ja turvallisuusmerkkejä koskevan yhteisön asianomaisen lainsäädännön mukaisesti, työnantajan on edellä mainitussa lainsäädännössä säädettyjen poikkeusten soveltamista rajoittamatta varmistettava, että säiliöiden ja putkien sisältö ja kyseisen sisällön luonne ja kaikki siihen liittyvät vaarat ovat selvästi tunnistettavissa.

---

24 EYVL L 154, 5.6.1992, s. 1.

3. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että työnantajat voivat pyynnöstä saada ensisijaisesti tuottajalta tai toimittajalta kaikki vaarallisia kemiallisia tekijöitä koskevat tiedot, jotka tarvitaan tämän direktiivin 4 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi, siltä osin kuin direktiivit 67/548/ETY ja 88/379/ETY eivät sisällä velvoitetta antaa tietoa.

III JAKSO
MUUT SÄÄNNÖKSET

9 artikla

Kiellot

1. Jotta estettäisiin työntekijöiden altistuminen tiettyjen kemiallisten tekijöiden ja/tai tiettyjen tehtävien, joihin liittyy kemiallisia tekijöitä, aiheuttamille terveysriskeille, liitteessä III esitettyjen kemiallisten tekijöiden tuotanto, valmistus tai käyttö työssä ja niihin liittyvät tehtävät kielletään liitteessä määritellyssä laajuudessa.

2. Jäsenvaltiot voivat sallia poikkeuksia 1 kohdassa esitettyihin vaatimuksiin seuraavissa tapauksissa:

- ainoastaan tieteellisiin tutkimus- ja testaustarkoituksiin, mukaan lukien analysointi,

- tehtäviin, joiden tarkoituksena on poistaa ne kemialliset tekijät, jotka ovat läsnä sivutuotteen tai jätetuotteen muodossa,

- 1 kohdassa tarkoitettujen kemiallisten tekijöiden valmistamiseen käytettäväksi väliaineina ja sellaiseen käyttöön.

Työntekijöiden altistuminen 1 kohdassa tarkoitetuille kemiallisille tekijöille on ehkäistävä erityisesti huolehtimalla siitä, että kyseisten kemiallisten tekijöiden valmistus ja varhaisin mahdollinen käyttö väliaineina tapahtuu samassa suljetussa järjestelmässä, josta edellä mainittuja kemiallisia tekijöitä voidaan poistaa vain siinä määrin kuin on tarpeen prosessin valvomiseksi tai järjestelmän huoltamiseksi.

Jäsenvaltiot voivat säätää yksittäisten lupien järjestelmistä.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on 2 kohdan mukaisia poikkeuksia sallittaessa pyydettävä työnantajaa toimittamaan seuraavat tiedot:

- poikkeuksen pyytämisen syy,

- vuosittain käytettäväksi tarkoitettu kemiallisen tekijän määrä,

- kyseessä olevat tehtävät ja/tai reaktiot tai prosessit,

- osallistuvien työntekijöiden todennäköinen lukumäärä,

- asianomaisten työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemiseksi suunnitellut varotoimet,

- työntekijöiden altistumisen estämiseksi toteutetut tekniset ja järjestelyihin liittyvät toimenpiteet.

4. Neuvosto voi perustamissopimuksen 118 a artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen muuttaa tämän artiklan 1 kohdan mukaista kieltojen luetteloa sisällyttäen siihen useampia kemiallisia tekijöitä tai työtehtäviä.

10 artikla

Terveydentilan seuranta

1. Jäsenvaltioiden on kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti otettava käyttöön järjestelyjä niiden työntekijöiden terveydentilan tarpeellisen seurannan toteuttamiseksi, joiden osalta tämän direktiivin 4 artiklassa tarkoitetun arvioinnin tulokset osoittavat, että heidän terveydelleen aiheutuu riskejä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta direktiivin 89/391/ETY 14 artiklan soveltamista. Nämä järjestelyt, mukaan lukien terveys- ja altistustietoja ja niiden saatavuutta koskevat vaatimukset, on otettava käyttöön kansallisen lainsäädännön ja/tai käytännön mukaisesti.

Terveydentilan seuranta, jonka tulokset on otettava huomioon sovellettaessa ehkäisytoimenpiteitä yksittäisellä työpaikalla, on tarpeen, jos:

- työntekijän altistuminen vaaralliselle kemialliselle tekijälle on sen kaltaista, että altistumiseen saattaa liittyä tunnistettava sairaus tai haitallinen terveysvaikutus, ja

- on todennäköistä, että sairaus tai vaikutus ilmenee työntekijän nimenomaisissa työolosuhteissa, ja

- tutkimusmenetelmä ei aiheuta merkittävää riskiä työntekijöille.

Lisäksi on oltava olemassa tehokkaita menetelmiä sairauden tai vaikutuksen oireiden toteamiseksi.

Jos sitova biologinen raja-arvo on määritetty liitteessä II tarkoitetulla tavalla, terveydentilan seurannan on oltava pakollinen vaatimus, kun kyse on työstä, jossa ollaan tekemisissä kyseisen tekijän kanssa, kyseisessä liitteessä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Työntekijöille on ilmoitettava tästä vaatimuksesta, ennen kuin heille annetaan tehtävä, jossa on riski altistua kyseiselle vaaralliselle kemialliselle tekijälle.

2. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön järjestelyjä sen varmistamiseksi, että kaikkien niiden työntekijöiden osalta, joiden terveydentilaa seurataan 1 kohdan vaatimusten mukaisesti, laaditaan henkilökohtaiset terveyttä ja altistumista koskevat tiedot, jotka pidetään ajan tasalla.

3. Terveyttä ja altistumista koskeviin tietoihin on sisällytettävä yhteenveto suoritetun terveydentilan seurannan tuloksista ja henkilön altistumista kuvaavista seurantatiedoista. Biologinen seuranta ja siihen liittyvät vaatimukset voivat olla osa terveydentilan seurantaa.

Terveyden seurantaan liittyvistä menettelyistä sovitaan asianomaisten työntekijöiden kanssa.

Terveyttä ja altistumista koskevat tiedot on säilytettävä sopivassa muodossa, jotta niihin voidaan tutustua myöhemmin ottaen huomioon vaitiolovelvollisuus.

Toimivaltaiselle viranomaiselle on toimitettava pyynnöstä jäljennökset soveltuvista tiedoista. Työntekijällä on oltava oikeus tutustua pyynnöstä häntä koskeviin terveyttä ja altistumista koskeviin tietoihin.

Jos yritys lakkaa toimimasta, terveyttä ja altistumista koskevat tiedot on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle.

4. Jos terveydentilan seurannan tuloksena:

- työntekijällä todetaan olevan tunnistettava sairaus tai haitallinen terveysvaikutus, jonka lääkäri tai työterveyshuollon ammattilainen katsoo johtuvan työssä tapahtuneesta altistumisesta vaaralliselle kemialliselle tekijälle, tai

- sitovan biologisen raja-arvon havaitaan ylittyneen,

Työntekijälle on ilmoitettava häntä koskevista tuloksista, mukaan lukien tiedot ja ohjeet siitä terveydentilan seurannasta, joka hänelle olisi suoritettava altistumisen päättymisen jälkeen, ja

<u>lääkärin tai jonkun muun vastaavan koulutuksen saaneen henkilön on ilmoitettava</u> työntekijälle häntä koskevista tuloksista, mukaan lukien tiedot ja ohjeet siitä terveydentilan seurannasta, joka hänelle olisi suoritettava altistumisen päättymisen jälkeen, ja

Työnantajan on:

- tarkistettava 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti suoritettu riskien arviointi,

- tarkistettava 5 ja 6 artiklan mukaiset riskien poistamiseksi tai vähentämiseksi tarkoitetut toimenpiteet,

- otettava huomioon työterveyshuollon ammattilaisen tai muun soveltuvalla tavalla pätevän henkilön tai toimivaltaisen viranomaisen ohjeet toteuttaessaan riskin poistamiseksi tai pienentämiseksi vaadittavia toimenpiteitä 6 artiklan mukaisesti, mukaan lukien mahdollisuus siirtää työntekijä vaihtoehtoisiin työtehtäviin, joissa ei ole riskiä altistua lisää, ja

- järjestettävä terveydentilan jatkuva seuranta ja huolehdittava muiden samalla tavalla altistuneiden työntekijöiden terveydentilan tarkastamisesta. Näissä tapauksissa toimivaltainen lääkäri tai työterveyshuollon ammattilainen tai toimivaltainen viranomainen voi ehdottaa, että altistuneille henkilöille suoritetaan lääkärintarkastus.

11 artikla

Työntekijöiden kuuleminen ja osallistuminen

Työntekijöiden ja/tai heidän edustajiensa kuulemisen ja osallistumisen on tapahduttava direktiivin 89/391/ETY 11 artiklan mukaisesti tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta, tämän direktiivin liitteet mukaan lukien.

Työntekijöiden ja/tai heidän edustajiensa kuulemisen ja osallistumisen on tapahduttava direktiivin 89/391/ETY 11 artiklan mukaisesti tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asioiden osalta, tämän direktiivin liitteet mukaan lukien. Työntekijöitä ja/tai heidän edustajiaan on kuultava erityisesti 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun riskien arvioinnin tuloksesta sekä 5 ja 6 artiklassa tarkoitetuista suojelu- ja ehkäisytoimenpiteistä.

12 artikla

Liitteiden mukauttaminen, teknisten ohjeiden laatiminen ja hyväksyminen

1. Puhtaasti tekniset liitteiden mukautukset, jotka ovat:

- kemiallisia tekijöitä koskevasta teknisestä yhdenmukaistamisesta ja standardoinnista annettavien direktiivien ja/tai

- tekniikan kehityksen, kansainvälisissä standardeissa tai eritelmissä tapahtuvien muutosten ja kemiallisia tekijöitä koskevien uusien tietojen mukaisia,

Tehdään direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Komissio laatii käytännön suuntaviivat, jotka eivät ole luonteeltaan sitovia. Kyseisissä suuntaviivoissa on käsiteltävä 3, 4, 5 ja 6 artiklassa sekä liitteen II 1 kohdassa tarkoitettuja aiheita.

Komission on ensin kuultava työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyden neuvoa-antavaa komiteaa päätöksen 74/325/ETY mukaisesti.

Soveltaessaan tätä direktiiviä jäsenvaltioiden on otettava mahdollisimman pitkälle huomioon nämä suuntaviivat laatiessaan kansallisia politiikkojaan työntekijöiden terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi.

13 artikla

Aikaisempien direktiivien kumoaminen ja muuttaminen

1. Kumotaan direktiivit 80/1107/ETY, 82/605/ETY ja 88/364/ETY 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna ajankohtana.

2. Muutetaan työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä, 19 päivänä syyskuuta 1983 annettu neuvoston direktiivi 83/477/ETY[25] (toinen direktiivin 80/1107/ETY 8 artiklassa tarkoitettu erityisdirektiivi) seuraavasti:

a) Poistetaan 1 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä virkkeestä seuraava ilmaus: "joka on toinen direktiivin 80/1107/ETY 8 artiklassa tarkoitettu erityisdirektiivi",

b) Korvataan 9 artiklan 2 kohta seuraavasti:

"2. Tarvittavat muutokset tämän direktiivin liitteiden mukauttamiseksi tekniikan kehitykseen tehdään toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen"

---

25 EYVL L 263, 24.9.1983, s. 25, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/382/ETY (EYVL L 206, 29.7.1991, s. 16).

c) Korvataan 15 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan ilmaus "direktiivin 80/1107/ETY 10 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen" ilmauksella "direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen".

3. Muutetaan työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät melualtistukseen työssä 12 päivänä toukokuuta 1986 annettu neuvoston direktiivi 86/188/ETY[26] seuraavasti:

a) Poistetaan 1 artiklan 1 kohdasta seuraava ilmaus: "joka on kolmas direktiivissä 80/1107/ETY tarkoitettu erityisdirektiivi",

b) Korvataan 12 artiklan 2 kohdan toinen alakohta seuraavasti:

"Liitteet I ja II mukautetaan tekniikan kehitykseen toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen".

4. Muut viittaukset direktiivissä 83/477/ETY ja direktiivissä 86/188/ETY direktiiviin 80/1107/ETY ovat vanhentuneita mainitun direktiivin kumoamispäivästä lähtien.

5. Komission direktiivit 91/322/ETY ja 96/94/EY pysyvät voimassa.

---

26 EYVL L 137, 24.5.1986, s. 28.

IV JAKSO
Loppusäännökset

14 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [ ]* . Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Kun jäsenvaltiot antavat näitä säädöksiä, niissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus silloin, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaus tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina ne kansalliset säännökset, jotka ne ovat antaneet tai antavat tässä direktiivissä tarkoitetulla alalla.

15 artikla

Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle viiden vuoden välein tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskeva kertomus, jossa esitetään työnantajien ja työntekijöiden asiaa koskevat näkemykset.

Komissio ilmoittaa tästä Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle.

---

* Kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin julkaisemisesta Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

16 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

17 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

LIITE I

Luettelo sitovista työperäisen altistumisen raja-arvoista

Tekijän nimi	EINECS (1) N:o	CAS (2) N:o	Työperäisen altistumisen raja-arvo 8 h (3)		Työperäisen altistumisen raja-arvo Lyhyt aikaväli (4)	
			mg/m³ (5)	ppm (6)	mg/m³	ppm
Epäorgaanin en lyijy ja sen yhdisteet			0,15			

(1) EINECS: Euroopassa kaupallisessa käytössä olevien kemiallisten aineiden luettelo

(2) CAS: Chemical Abstracts Service

(3) Mitattu tai laskettu suhteessa 8 tunnin vertailuaikaan, aikapainotettu keskiarvo

(4) Raja-arvo, jonka yläpuolella altistumista ei pitäisi tapahtua ja joka koskee 15 minuutin aikaa, jollei toisin ole ilmoitettu

(5) mg/m³ = milligrammaa per kuutiometri ilmaa 20 °C:n lämpötilassa ja 101,3 kPa:n paineessa

(6) ppm = miljoonasosaa tilavuudesta ilmassa (ml/m³)

LIITE II

Sitovat biologiset raja-arvot ja terveydentilan seurantaan liittyvät toimenpiteet

1 Lyijy ja sen ioniyhdisteet

1.1 Biologiseen seurantaan on kuuluttava veren lyijypitoisuuden mittaus (PbB) käyttämällä absorptiospektrometriaa tai muuta menetelmää, jolla saadaan vastaavat tulokset. Sitova biologinen raja-arvo on:

70 µg Pb/100 ml verta.

1.2 Lääketieteellinen seuranta on suoritettava, jos:

- altistuminen ilman lyijypitoisuudelle on suurempi kuin 0.075 mg/m^3 laskettuna aikapainotettuna keskimääräisenä pitoisuutena 40 viikkotunnin ajalta, tai

- yksittäisten työntekijöiden verestä mitataan lyijypitoisuuksia, jotka ovat suurempia kuin 40 µg Pb/100 ml verta.

1.3 Biologista seurantaa ja lääketieteellistä seurantaa koskevia käytännön suuntaviivoja on kehitettävä 12 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Niihin on kuuluttava suosituksia, jotka koskevat biologisia indikaattoreita (esimerkiksi ALAU, ZPP, ALAD) ja biologista seurantaa koskevia menetelmiä.

LIITE III

Kiellot

Jäljempänä esitettyjen kemiallisten tekijöiden tuotanto, valmistus tai käyttö työssä ja tehtävät, joihin niitä liittyy, on kielletty. Kieltoa ei sovelleta, jos kemiallinen tekijä esiintyy toisessa kemiallisessa tekijässä tai on jätetuotteen aineosana, edellyttäen, että sen erillinen pitoisuus siinä on määritettyä rajaa alempi.

a) Kemialliset tekijät

EINECS (1) N:o	CAS (2) N:o	Kemiallisen tekijän nimi	Poikkeusta koskeva pitoisuusraja
202-080-4	91-59-8	2-naftyyliamiini ja sen suolat	0,1 painoprosenttia
201-177-1	92-67-1	4-aminodifenyyli ja sen suolat	0,1 painoprosenttia
202-199-1	92-87-5	Bentsidiini ja sen suolat	0,1 painoprosenttia
202-204-7	92-93-3	4-nitrodifenyyli	0,1 painoprosenttia

(1) EINECS: Euroopassa kaupallisessa käytössä olevien kemiallisten aineiden luettelo (European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances)
(2) CAS: Chemical Abstracts Service

b) Työtehtävät

Ei ole.

Komissio ei voi hyväksyä seuraavia Euroopan parlamentin ehdottamia tarkistuksia:

1. Osa tarkistusta 5 (joka koskee 4 artiklan 2 kohtaa)

   Tässä tarkistuksen osassa vaaditaan, että työnantajat taltioivat riskeistä laaditun arvioinnin soveltuvassa muodossa kansallinen lainsäädäntö ja käytäntö huomioon ottaen. Tämä heikentäisi varmasti yhteistä kantaa, jonka mukaan riskeistä laadittu arviointi on esitettävä kirjallisesti soveltuvassa muodossa kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti, toisin sanoen täysin kansallista lainsäädäntöä noudattaen.

2. Tarkistus 8 (joka koskee 6 artiklan 5 kohtaa)

   Tarkistuksessa vaaditaan, että työnantajien on aina noudatettava työperäisen altistumisen raja-arvoja riippumatta kansallisen säännöksen luonteesta. Komission mielestä tämä tarkistus heikentäisi viiteraja-arvon ja sitovan raja-arvon välistä eroa.

3. Tarkistus 14 (joka koskee 12 artiklan 1 kohdan toista luetelmakohtaa)

   Tässä tarkistuksessa on poistettu "uudet tiedot" liitteiden teknisiä mukautuksia edellyttävien tilanteiden joukosta. Komission mielestä "uudet tiedot" ovat itse asiassa yksi tärkeimmistä syistä teknisiin muutoksiin. Yhteisessä kannassa esitetty menettely antaa yhteisölle mahdollisuuden löytää nopeasti teknisiä ratkaisuja "uusiin tietoihin". Tämän menettelyn käyttö on rajattu vain teknisiin mukautuksiin.

ISSN 1024-4492

KOM(98) 162 lopullinen

ASIAKIRJAT

FI 04 05 15

Luettelonumero : CB-CO-98-161-FI-C

ISBN 92-78-32048-X

Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

L-2985 Luxemburg